

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆ

ಶುಕ್ರವಾರ ದಿನಾಂಕ ೯ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೮೫

ಸದನವು ವಿಧಾನ ಸೌಧದಲ್ಲಿರುವ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಬಣಕಾರ್) ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು.

ವಿತ್ತೀಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು

೧೯೮೫-೮೬ರ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ (ಮು. ವ)

ಬೇಡಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೬ ಮತ್ತು ೧೯ (ಬಂಧೀಖಾನೆ, ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ಅಬಕಾರಿ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶಿವನಂಜಪ್ಪನವರೇ, ನೀವು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವನಂಜಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಓಪನ್ ಜೈಲ್‌ನ ಆದಾಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಕೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಓಪನ್ ಜೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಫರ್ನಿಚರ್ಸ್, ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಸೀಡ್ಸ್ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಆದಾಯ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಯೆಂದು ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಜೈಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ್‌ಗೆ ಏನೋ ಗೋಲ್‌ಮಾಲ್ ಮಾಡಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಡ್ಯಾಮೇಜಿಂಗ್ ಸ್ಪೀಚ್‌ಮೆಂಟ್. ಗೋಲ್‌ಮಾಲ್ ಎಂಬ ಪದ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಖಕ್ಕೆ ಮೆಸಿ ಬಳಿಯುವ ಪದ ಪ್ರಯೋಗ ಇದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವನಂಜಪ್ಪ.—ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾನು ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷ ಇದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಳೆಯ ಫರ್ನಿಚರ್ಸ್ ಹಾಕುವುದು, ಹೊಸ ಫರ್ನಿಚರ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಏನು ಇನ್ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಇದೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಆದಾಯ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರಣ್ಣ (ಬಂದೀಖಾನೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಆದಾಯ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜ. ನಾನು ಕೂಡ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ೧೯೭೫ ರಿಂದ ೭೭ರವರೆಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆಗ ನಾನು ಜನಸಂಘದ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕೆಲವರು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೋದರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಆ ಕೆಲಸ ನನಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದೇ; of course, the SI was very much interested in arresting me and put me into the jail. ಆಗ ನಾನು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆಗ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು you are an active practising advocate, you can serve the country here itself, not in jail ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಿ ನಾನು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಇರ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವನಂಜಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಕೋರವಂಗಳಲ ಬಯಲಾ ಬಂಧಿಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ೧೯೮೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕೋರವಂಗಳಲದಲ್ಲಿ ೧೧೩ ಎಕರೆ ೨೫ ಗುಂಟೆ ಗೋಮಾಳ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾರನ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅನ್ನು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲು ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಈಗ ೫೬ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ತೆಂಗು ಇದೆ, ೮ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ದ್ರಾಕ್ಷೆ ಇದೆ, ೮ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾವು ಇದೆ, ವೆಜಿಟೇಬಲ್, ಲೆಮನ್ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಹಣ್ಣು ಗಳು ೬ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಡ್ರೈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಸೀಜನಲ್ ಕಲ್ಟಿವೇಶನ್ ಗಳಿ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ರೋಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಳಿ ಎಕರೆ ೨೦ ಗುಂಟೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಜಮೀನನ್ನು ಆರಾಧಿಗ ತರಬೇತಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ವಿಚಾರಗಿದೆ the purchase of agricultural tools and equipments worth about Rs. 4.38 lakhs. Tractor and other agricultural implements and investment for improvement...such as manure etc. ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ 6.85 lakhs ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬ್ರೇಕಪ್ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

	Rs. in lakhs
Running and maintenance Cost of tractors, pumpsets etc.,	4.88
Charges paid to prisoners	5.60
Total investment and expenditure	21.71
Total income from 1971 to 1985	25.52

Along with the investment on this piece of land and the income that has started accruing, the other important factors to be taken into consideration are that this was not neither started as an industry nor as a commercial concern, it was basically started as a training centre for prisoners in the modern methods of agriculture and horticulture. Today this land is worth more than Rs. 2 crores.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವನಂಜಪ್ಪ.—ಅವರು ಕತೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಅದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳಲಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವೀರಣ್ಣನವರೇ, ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವನಂಜಪ್ಪ.—ನಾನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ೧೯೮೪-೮೫ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬಂದಿದೆ, ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ ಎಂದು ಲೆಂ ಜನಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಇದು ಇವರಿಬ್ಬರ ಪ್ರೇಮ ಕಲಹ ಇದ್ದ ಹಾಗಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರಣ್ಣ.—ನಾವು ೧೯೭೧ ರಿಂದ ೧೯೮೫ರವರೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಮತ್ತು ಇವತ್ತು ಆದಾಯ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಆದಾಯ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿದೆ. ನಾನು ವಿವರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವನಂಜಪ್ಪ.—೧೯೮೪-೮೫ರಲ್ಲಿ ನಿ.ವು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ ಸಾಕು.

SRI VEERANNA.—1984-85, I will come to that. These are the following figures ;

	Rs. in lakhs
1. Establishment charges	3,07,088
2. Ration and dietary charges	1,09,009
3. Clothing, bedding etc.,	1,585
4. Wages	39,084
5. Running charges of vehicles pump sets, tractors etc.,	57,010
6. Seeds and manures	60,833
7. Other miscellaneous expenses	49,887
8. Purchase of agricultural tools and implements	1,404

This is the total expenditure incurred and the clear picture which I am able to place it before the hon'ble Members.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ತಾವು ನಿನ್ನ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಯಾರು ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಜೈಲಿ ನಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ, ಅಂತಹವರನ್ನು ನಾವು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಗಳ ವರ್ಷ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮುರಿಯುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ ? ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರಣ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ೧೯೭೮ನೇ ಇಸವಿಯ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಮಾನ ಏನಿದೆ, ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜೀವಾವಧಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಂತಹವರು ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸಜಾ ಅನುಭವಿಸಿದರೆ, ಅವರ ಸಡತೆ, ಗುಣಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ದಿನಾಂಕ ೧೮-೧೨-೧೯೭೮ರ ಒಂದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೋ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ. ಆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಈಗ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಅನೇಕ ಜೈಲುಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವು ವಿಚಾರಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ, ಎರಡು ವರ್ಷ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದಿದ್ದೇವೆ. ಅದಾದ ಮೇಲೆ, ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ತೀರ್ಮಾನ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ನಾವು ಎಂಟು ವರ್ಷ ಕಳೆದಿದ್ದೇವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಹಿಂದಿನದನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಟ್ಟು ಹತ್ತು ವರ್ಷವೆಂದು ಕನ್ಸಿಡರ್ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂತಹವರನ್ನು ಆಗಸ್ಟ್ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಆಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ೧೪ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅದರ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸಿಯೇ ತೀರಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಫಲತೆ ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಸಾಕೆಂದು ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಕೂಡ ಒತ್ತಡವನ್ನು ತರುತ್ತಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಲಾಟರಿ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಉಪಯೋಗ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಕಾಲರಾ ಹಬ್ಬದ ಹಾಗೆ ಹಬ್ಬುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ೧೦ ರೂ., ೧ ರೂ. ಕೊಟ್ಟು ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ವಾದಿಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನು ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ? ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ? ಇದೊಂದು ಹಾರ್ಸೆ ರೇಸ್ ಇದ್ದ ಹಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರಣ್ಣ.—ಇದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ಅವರ ಡಿಮಾಂಡ್ ಬಂದಾಗ ನೀವು ಅದನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವನಂಜಪ್ಪ.—ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲಿನ ಆದಾಯ ವೆಚ್ಚ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಓಪನ್ ಜೈಲ್ ಕೋರಮಂಗಲದ್ದು ಮಾತ್ರ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರಣ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ೧೯೮೫-೮೬ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಈಗ ಅವರನ್ನು ಬಿಡಿದರೆ, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ನೋಡಲಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಲ್ಲ.

ಬಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಮಾನ್ಯ ವೀರಣ್ಣ ಸವರು, ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಜೈಲುಗಳನ್ನು ವಿಸಿಟ್ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಸಬ್ ಜೈಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಲ್ಲದೆ, ದುಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿವೆ. ಚಕ್ಕುಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಜೈಲು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹೋದರೆ, ನಾಥ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಬ್ ಜೈಲ್‌ಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ವೀರಣ್ಣ.—೨೬ ಸಬ್ ಜೈಲುಗಳ ಪೈಕಿ ೪೪ ಸಬ್ ಜೈಲುಗಳು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧೀನದಲ್ಲಿವೆ. ಆ ಜೈಲುಗಳ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಯ ಒಂದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿವೆ. ಜೈಲಿನ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆಬ್ಯಾರಿ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಖಾತೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಜಗಜಣಿ (ಅಬಕಾರಿ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಳೆದ ಎರಡು ದಿನಗಳಿಂದ ಗೃಹ ಇಲಾಖೆ, ಬ-ದೀಖಾನೆ, ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ಆಬ್ಯಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಇವತ್ತು ಮೂರನೇ ದಿನವಾಗಿದೆ. ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರತಕ್ಕಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಿರಿಯ ಮತ್ತು ಕಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದರೂ ಸಹ ವೇಳೆಯ ಅಭಾವದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ವೊಟ್ಟುಮೊದಲು ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಆದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಪಡುತ್ತೇನೆ. ೧೯೮೩-೮೪ರಲ್ಲಿ ೧೬೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಆದಾಯ ನಮ್ಮ ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ೧೯೮೪-೮೫ರಲ್ಲಿ ೧೯೦.೮೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಆದಾಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ೧೯೮೩-೮೪ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ೧೯೮೪-೮೫ರಲ್ಲಿ ೨೬ ಕೋಟಿ ೫೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೧೯೮೫-೮೬ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಆದಾಯ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಕೇವಲ ೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆದಾಯ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆಯೆಂದೂ ಹಾಗೂ ಇದು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಚಾರವಾದುದೆಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ೧೯೮೫-೮೬ನೇ ವರ್ಷದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸುಮಾರು ೨೧೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವರಮಾನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಸುಮಾರು ೨೩೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ೧೯೮೫-೮೬ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸದನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟುಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಿರಿಟ್‌ನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಂಕಂಬಿಯನ್ನು ತರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕಾಂಕಂಬಿಯಿಂದ ಮಧ್ಯಸಾರವನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೨ ಕಡೆ ಇವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಅಂದರೆ ೧೯೮೫-೮೬ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೪.೫ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರಿನಷ್ಟು ಸ್ಪಿರಿಟ್‌ನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟುಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸ್ಪಿರಿಟ್‌ನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಮಧ್ಯಸಾರವನ್ನು ೧೯೮೪-೮೫ರಲ್ಲಿ ೧.೪೬ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರಿನಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೮೫-೮೬ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೧.೮ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರಿನಷ್ಟು ಮಧ್ಯಸಾರವನ್ನು ಸಾರಾಯ ತಯಾರು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅಂದಾಜನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಂದಿದೆ. ಮತ್ತು

ಇಂಡಿಯಾ ಮೇಡ್ ಲಿಕ್ವರ್‌ನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಸಹ ನಾವು ಮದ್ಯಸಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೨೦ ಮದ್ಯ ತಯಾರಿಕೆಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ನಾವು ಸ್ಪಿರಿಟ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಮೇಡ್ ಫಾರಿನ್ ಲಿಕ್ವರ್ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ೧೯೮೪-೮೫ರಲ್ಲಿ ೧.೯೩ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರಿನಷ್ಟು ಮದ್ಯಸಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೮೫-೮೬ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೨.೨ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರಿನಷ್ಟು ಮದ್ಯಸಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಐ.ಎಂ.ಎಫ್.ಎಲ್. ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ೧೯೮೪-೮೫ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೩.೧ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರಿನಷ್ಟು ಮದ್ಯವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದರೆ ೧೯೮೫-೮೬ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೩.೫ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರಿನಷ್ಟು ಮದ್ಯವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲು ಐ.ಎಂ.ಎಫ್.ಎಲ್. ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಇಷ್ಟು ತಯಾರು ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ನಾವು ಹೊರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಲಿಕ್ವರ್‌ನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೮೪-೮೫ರಲ್ಲಿ ೧೮.೮ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರಿನಷ್ಟು ಮದ್ಯವನ್ನು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೮೫-೮೬ರಲ್ಲಿ ೨೦.೬ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರಿನಷ್ಟು ಮದ್ಯವನ್ನು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಐ.ಎಂ.ಎಫ್.ಎಲ್. ಕಂಪನಿಯು ೧೯೮೨-೮೩ ರಲ್ಲಿ ೨,೬೬,೨೨,೨೬೪ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರಿನಷ್ಟು ಮದ್ಯವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದೆ. ೧೯೮೩-೮೪ ರಲ್ಲಿ ೨,೯೦,೨೯,೭೦೩ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರಿನಷ್ಟು ಮದ್ಯವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದೆ. ೮೪-೮೫ ರಲ್ಲಿ ೨,೦೫,೦೩,೦೬೪ ಲೀಟರಿನಷ್ಟು ಮದ್ಯವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದೆ. ಮೇಲಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಜೂನ್ ೮೫ರವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ. ಮದ್ಯಸಾರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವೊಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟು. ಅದು ಔಷಧ ತಯಾರಿಕೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಆಗಿರಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೇ ಹೋದರೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮದ್ಯಸಾರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಒಟ್ಟು ೬೪ ಇವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ೫೪ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ೧೦ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಔಷಧ ಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಘಟಕಗಳಾಗಿವೆ. ೧೯೮೪-೮೫ ರಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ೮೩.೫ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರಿನಷ್ಟು ಮದ್ಯಸಾರವನ್ನು ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಅಂದರೆ ೧೯೮೫-೮೬ ರಲ್ಲಿ ೯೫ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರಿನಷ್ಟು ರೆಕ್ಸಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ವನ್ನು ನಾವು ಹೊಂದಿದ್ದೆವೆ. ಈ ಮದ್ಯಸಾರವು ಕೆಲವೊಂದು ಸಲ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಗದೇ ಹೋದಾಗ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಬಹಳ ಉಂಟು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಸಲ ರೆಕ್ಸಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್‌ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾಗ ಇತರೇ ರಾಜ್ಯ ಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಉಂಟು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೮೪-೮೫ ರಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮದ್ಯಸಾರದ ಒಂದು ಕೂರತೆ ಬಹಳವಾಗಿತ್ತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನೆರೆಹೊರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಗೋವಾ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರೆಕ್ಸಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್‌ನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಅದೇ ರೀತಿ ಅವರುಗಳ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ನಮಗೆ ಅವರು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ಪಿರಿಟ್‌ನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮದ್ಯಸಾರದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇತ್ತು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರ ಕೊರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಇತರೆ ರಾಜ್ಯದ ೩ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ೫೦ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರಿನಷ್ಟು ಮದ್ಯಸಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಹಾಕಿದೆವೆ. ೫೦ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರಿನ ಮದ್ಯಸಾರದಿಂದ ತಯಾರಾಗತಕ್ಕ ಐ.ಎಂ.ಎಫ್.ಎಲ್. ನಲ್ಲಿ ೫೦ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಮದ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ನಾವು ಹಾಕಿದೆವೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಸದನದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೀಟರ್ ಮದ್ಯವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ನಾವು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ನಮಗೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಅಂದು ಇಲ್ಲಿ ಮಾರಿದರೆ ಒಂದು ಲೀಟರ್‌ಗೆ ೩೨ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ ರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜರ್ಜಿ ಬೇಡ ಎಂದು ನನಗಿನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಫೋರವಾದ ಒಂದು ಆರೋಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಎಂದು ಆರೋಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆ ರೀತಿ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಗೆ ಅಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಬೋಪಣ್ಣ ನವರಿಂದ ಅದು ತನಿಖೆ ನಡೆಯುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಮದ್ಯವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಸೇಲ್ಸ್ ಡಿಪೋಗಳು, ಅಂಗಡಿಗಳು ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ

ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೩೦೨ ಐ.ಎಂ.ಎಲ್. ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ೨೮,೦೩೫ ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಧ್ಯ ಮಾರಾಟ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ೧,೧೮೭ ಬಾರ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಆದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಗಾ ಇರಬೇಕು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ೫.೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳಲು ನಾನು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾದಂತಹ ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ತಾನೇ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಮೊಹರು ಮಾಡಿದ ಸೀಸೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಕ್ರಮ.....

(ನಗು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಕುಡಿದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಕುಡಿಯುವುದು ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಈಗ ಬರೇ ತಿನ್ನುವ ವಿಚಾರ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಅವರು ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕುಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಜಿಗಜಿಗಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಆಗಿದೆ. ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ೧೯೮೧ನೇ ಇಸವಿಯ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳ ೭ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದುರ್ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು. ಆ ದುರ್ಘಟನೆಯಿಂದಾಗಿ ೩೦೦ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡರು. ಅದಾದ ನಂತರ ಅಂದಿನ ಸರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ದೇಸಾಯಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಿಸಿತು. ನಂತರ ಆಯೋಗದವರು ಕೆಲವೊಂದು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಮೊಹರಾದ ಸೀಸೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೇರೆಗೆ ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ರಾದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ನಾವು ಮೊಹರು ಮಾಡಿದ ಸೀಸೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜುಲೈ ಒಂದರಿಂದ ಅದರ ಮಾರಾಟವನ್ನು ಇಂಪ್ರಿಮೆಂಟೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಒಂದು ದುರ್ಘಟನೆ ನಡೆದಿತ್ತೋ ಅದರ ನೆನಪಿನ ಗ್ರಹಿಕೆಗಾಗಿ ಜುಲೈ ಒಂದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಬಕಾರಿ ಪರ್ಷ ಯಾವ ತಿಂಗಳಿಂದ, ಯಾವ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಯಾರು ಈಗ ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಜಿಗಜಿಗಿ.—ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲವೊಂದು ದಿನಗಳು ಆದಮೇಲೆ, ನಾನು ಇಲಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಜಾಗೃತ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇದು ಪ್ರಾರಂಭ ಹಂತದಲ್ಲಿರಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಕೆಲವರು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನೀವು ಇದನ್ನು ಇಂಪ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಡಿ, ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು, ಇಲ್ಲ, ನೀವುಗಳು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಅಡ್ಡ ಬರುತ್ತೀರಿ? ನಾವು ಮಹತ್ವವಾದ ನಿರ್ಧಾರ ಹಾಗೂ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ನೀವು ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಅವರು ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ನೀವು ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಆದರೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವು ಇದನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನನಗೆ ನೂರೊಂಟು ಅಮಿಷಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಎರಡು ದಿನಗಳಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಹತ್ವವಾದ ಚರ್ಚೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದಾಗ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿಕೊಡದು, ನಿಮ್ಮ ಆಶೆ ಅಮಿಷಗಳಿಗೆ ೩೦ ವರ್ಷದ ತರಾಣ ಸಚಿವ ತಲೆಬಾಗಲಾರ, ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯೇ ನನ್ನ ನಿರ್ಧಾರ, ನೀವುಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಟಾಪ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಲೋಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗಂಭೀರವಾದಂತಹ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವುದಾಗಲೀ, ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಹ ಅದಾಯದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಂತಹ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲೀ, ನಾನು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸದನದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಸಾರಾಯಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕುಡಿಯುವ ದ್ರವ ಟಿ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ರೋಗ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ಇರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇದರ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರೂ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಸಾರಾಯಿ ಮಾರಾಟವನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕೆಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಒಂದು ತನಿಖಾಧಿಕವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೮೪-೮೫ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೬೭೬ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಇವರು ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಾಲಿನ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಸಾಗಿಸುವಂತಹ ವಾಹನಗಳು ಏನು ಇವೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಹತ್ವರವಾದ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಾವು ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಇದೇ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತರುವವರಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಸಹ ಅಂತಹ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುವವರಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ತನಿಖಾ ದಳದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಫೈರಲೆಸ್ ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸಹ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪೊಲೀಸ್‌ನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೂ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೨೩೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅದಾಯ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಲಂಚದ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಇತರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೂ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಲಿ ಹಾಕಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಲಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಗಾರ್ಡ್ಸ್ ಮತ್ತು ಡ್ರೈವರ್ಸ್ ಇವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ತನಿಖೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಟಿ. ಎ. ಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಅಬಕಾರಿಗಳು ತನಿಖೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಜನರು ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಆತ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅಧಾನಿಕ ಶಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವ ಅಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ

ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಈ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೊಡಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಡ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕ್ಷೇಮ ನಿಧಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಒಂದು ಕೊಡಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇಲ್ಲು ಇದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಆದಾಯ ಸುಮಾರು ೩೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಬಡ್ತಿಗಿಂತ ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರು ಬಿಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವೊಂದು ಗುರುತರವಾದಂಥ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಾಟಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಇದ್ದಾರೆಂದು, ಅದರ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಬಹುದು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಬಹುದು ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರೇ ಆಗಿರಬಹುದು, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ನಾನು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವೆಂದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಈ ಚೈತನ್ಯ ಕುಮಾರ್ ಎಂಬುವರು ಯಾರು ? ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸಗೌಡ ಎಂಬುವವರು ಯಾರು ? ಅಲ್ಲ ಬೇನಾಮಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಣಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಸು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಆ ಕೇಸು ಬಗ್ಗೆ ಏನು ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಆ ಸಂತರ ನಾವು ಕೋರ್ಟಿನ ಆಜ್ಞೆಗೆ ತಲೆಬಾಗಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂ. ಮಿರ್ಗಿ.—ನಿಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಅಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗ ಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕೋ.....

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಣಿ.—ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೇರಳದಿಂದ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ಒಡೆಯರ್‌ಗಳು ಗುತ್ತಿಗೆ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ ನಾನು ತೆರಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಏನೆಂದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಅಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಣಿ.—ಅದಕ್ಕೇ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅಸ್ಪದವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಬಾಟಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿಯ ಉಪಯೋಗಿಸುವಿಕೆ ಏನೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಾನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ೭ ಲಕ್ಷ ೫ ಸಾವಿರ ೮೩ ಲೀಟರ್‌ಗಳಾದರೆ ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷದ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ೮ ಲಕ್ಷ ೪೯ ಸಾವಿರ ೦೨೪ ಲೀಟರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸದನದ ಮುಖಾಂತರ ನಾನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಾರಾಯಿ ಸೇವಿಸುವಂತಹ ಜನರಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಾವು ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಸೀಲು ಮಾಡಿದ ಬಾಟಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೀಲು ಮಾಡಿದ ಇರುವಂತಹ ಸಾರಾಯಿ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಸೇವಿಸಬಾರದು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲರೂ ಸೀಲು ಮಾಡಿದ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನೇ ಸೇವಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಸಾಮಾನ್ಯ ನಾನು ನನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿಗಳು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಕುಡಿಯದೆ ಇರುವವರು ಕುಡಿಯುವವರನ್ನು ಬೈಯಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಉಮರಖಿಯಾಮರ ಒಂದು ಕವನದ ಅರ್ಥ ಇಷ್ಟೇ ನೀನು ಕುಡಿಯದೇ ಇದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಕುಡಿಯುವವರಿಗೆ ಬೈಯಬೇಡ ಎಂದು ಉಮರಖಿಯಾಮರ ತಮ್ಮ ಕವನದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಬೇಕೆಂದರೆ ಇದನ್ನು ಅವರ ಕಡೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ನಿನ್ನ ದಿನ, ಈ ಒಂದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಂದ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಸರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮಧ್ಯವನ್ನು, ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು, ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೂ ನಿರ್ಬಂಧ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತು ನಾನು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಯಾವ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನೂ ನಾವು ಬಾಟಲ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಏಜೆಂಟರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ನಮ್ಮದೆ. ಆದ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರೇ ಆಮೇಲೆ ಕೇಳುವಿರಂತೆ, ಅವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸಾರಾಯಿ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಇರುವುದು ಅಫೀಸರ್‌ಗೂ ನಿಮಗೂ ಅಲ್ಲ. ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಇರುವುದು ಬಾಟಲಿಂಗ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗೂ, ನಿಮಗೂ ಇರುವುದು. ನಿಮ್ಮ ಅಫೀಸರ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲಿದೆ. Where is the agreement between your officers and the contractors? ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಅಫೀಸರ್ಸ್ ಹತ್ತಿರ ಕೊಡುವ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಎಲ್ಲಿದೆ ಕೊಡಿ. ಅದು ಎಲ್ಲಿದೆ ರೂಲ್ಸ್, ಅದನ್ನು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಗಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಬಾಟಲಿಂಗ್ ಏಜೆಂಟರಿಗೆ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಟಲಿಂಗ್ ಯೂನಿಟ್ ಗಳಲ್ಲೂ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್, ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.—ಈ ತರಹ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಗಿ.—ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಕೇಳುವುದಾದರೆ ಕೇಳಲಿ, ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ ನಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.—ಬಾಕಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನೂ ತಕರಾರು ಎತ್ತುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಧಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಕಾನೂನಿಗೆ, ನಿಯಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. We can haul him by Privilege Motion. That is a different matter. ಏತಕ್ಕಿಂತ, ಕಾನೂನು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾನೂನು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ? ಅಲ್ಲಿ ಎಫಫೀಕ್ಟಿವ್ ಸೂಪರ್‌ವಿಷನ್ ಇದೆ, ನಮ್ಮ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆರ್ಟ್ ಅಫೀಸರ್ಸ್ ಸೂಪರ್‌ವಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ನಮ್ಮ ಅಫೀಸರ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಧಾಖೆ ಏನಿದೆ ಅದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. It is not correct. The Hon'ble Minister cannot go on record like this. ಎಫಫೀಕ್ಟಿವ್ ಸೂಪರ್‌ವಿಷನ್ ಇದೆ, ಇಂತಹ ಕಡೆ ನಮ್ಮ ಅಫೀಸರ್ಸ್ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆದುದರಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ it is understandable.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್.—ಅವರು ಬಿಜಾಪುರ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೂ, ನೀವು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—The Hon'ble Minister should not mislead the House. ಈ ತರಹ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಜಿಗಜಿಗಿಯವರೇ, ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಗಿ.—ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಯಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದಾರೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಈ ಸದನದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕಂಡೀಷನ್ ಏನಿದೆ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಮ್ಯಾಟರ್ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ terms and conditions of agreement between Contractors and Government ಇದನ್ನು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಾ? ಇದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ What is the latest agreement entered by both the parties? Please Place it on the Table of the House. Let us have a look over it.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ರಮೇಶ್ ಜಿಗಜಿಗಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ. ತಾವು ಅಮೇಲೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಗಿ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಆಗಿದೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ, ಜಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಿಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ನವರು, ಮಾನ್ಯ ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯನವರು, ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡಿದಾರೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ನೀಡಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಎಂದು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಗಿ.—ಅವರೆಲ್ಲರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಅವರು ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿದಾರೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ನಾನು ಸಾಗತೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಸದನದ ಬಜ್ಜಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು, ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಹಾಗೂ ಕಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಇಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹಾಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ನಿಜವಾಗಲೂ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ ಇದೆ.

ಪಾಪ ಮತ್ತೆ ವಿವರಣೆ ಕೇಳುವುದು ಬೇಡ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅಫೀಸರ್ಸ್ ಹತ್ತಿರ ಒಂದೂವರೆ ಎರಡೂ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾರಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಬಾಟಲಿಂಗ್ ಮಾಡತಕ್ಕ, ಸೀಲ್ ಬಾಟಲ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳು ಇವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಅಫೀಸರ್ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

SRI J. H. PATEL.—The Hon'ble Minister for Excise has just explained as to what is being done. The process of loading arrack to the bottling units is being supervised by the Excise staff and that material is kept in the Warehouses.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅದು ನನ್ನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಅಲ್ಲ, ಅದು ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅದೊಂದು ಸ್ಥಿತಿ, ಅದೊಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಅದೇನೇ ಇರಲಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಫೀಸರ್ಸ್ ನೋಡುವ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೇ ಸಾರಾಯಿಗಳ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಂದ ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಿಮ್ಮ ಅಫೀಸರ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ, ಒಂದೊಂದು ಸೆಂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಸಾರಾಯಿಯಂತೆ, ಒಟ್ಟು ೮ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ೮ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ೧೫-೧೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು, ಅದೂ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ, ನಿಮ್ಮ ಅಫೀಸರ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೇ ಸಾರಾಯಿಗಳ ಡಿಪಾಸಿಟ್‌ನ್ನು ಬಾಟಲಿಂಗ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳ ಹತ್ತಿರ ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ? ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್ ಜಿಗಣಿಯವರನ್ನು ನಾನು ಬೇರೆ ಏನೂ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಪಾಪ, ಅವರ ಹತ್ತಿರ ವಿವರಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕ್ಯಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಕ್ಯಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವಿವರಗಳ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಅಫೀಸರ್ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೈಯನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ ವಹಿಸಿ, ಅವರ ಮಾಸ್ಕರ್ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಅವರು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ, ನನ್ನಿಂದ ಕ್ಯಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ದುರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಲಿ ಎಂದು ಈಗ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ಬಾಟಲೆನ ಬಿರುಡೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬಾಟಲ್ ಎಂದಕೂಡಲೇ ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಶಿರಸಾವಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಬಾಟಲೆನ ಬಿರುಡೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವರು ಮಾಡಿದ ಭ್ರಷ್ಟ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪಾಪ, ದೇಸಾಯಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ? This is what is know as making an Ass of something. You have made an ass of the recommendation of Mr. Desai in doing this. What is the list of Mr. Desai's recommendations? I do not know whether this Hon'ble Minister has read this.

“If the content of tax element in the price has to be kept at a minimum, the system of having contractors

bid for licence is one of the worst methods for achieving these results. The bidding system quite often is the surest guarantee of ending up with high prices with all the evil consequences in terms of illicit distillation. A contractor who bids for and pays high rental has to spread this rental over the number of bottles he sells or he is allowed to sell and this raises the selling price very considerably. Therefore, the necessary condition for having liquor price reasonable is the substitution of the bidding system by a system of sales by the state directly or by inviting tenders. The policy of continuing the licence, through good behaviour and keeping the licence fee low may also help. Therefore, it is necessary to *discontinue* the present bidding system and it is recommended accordingly."

This is his main recommendation. Thereafter, he goes.

"It is obvious that liquor trade is run for private profit in accordance with the number of maximum sales, and at present few persons have monopolised the said trade and are making huge profits at the cost of consumers. Therefore the Commission recommends that the production, distribution and retail sale of liquor in the State should be nationalised. In other words, the Commission suggests, absolute control over bonded warehouse, breweries, distilleries and retail sale points and their being shifted to the Public Sector. One more important thing he has said.

"To guarantee purity and reducing the chances of adulteration, it is necessary to bottle the liquor in the distillery or the warehouse, and not in retail shop."

ಇದರ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಏನೆಂದರೆ, ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದು, ನಿಮ್ಮ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಸಿಸ್ಟಂನಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಜಾಸ್ತಿ ದುಡ್ಡು ಬರಬೇಕೆಂಬ ಪಿತ್ತ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿ, ಈ ಆರಾಕ್ ಸೇಲ್‌ಪ್ರೈಸ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಜನರು ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿಗೆ ಶರಣು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಯೂರಿಟಿಗೋಸ್ಕರ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು ಬಾಟಲಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಇವತ್ತು ೨೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ಹನ್ನೊಂದು ಮುಕ್ಕಾಲು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ೨೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೋದರೆ ಹೋಗುತ್ತೆ ಯಾವುದೇ ಅಡಿಪನಲ್ ಕಾನ್ಸ್ಟ್ರೈನ್ಡ್, ಬಾಟಲಿಂಗ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಈಗಿರುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಸಿಸ್ಟಂ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ದಿಡ್ಡರ್ ಅಂತ ಹೇಳಿ ೧೦-೧೨ ಜನ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಬಾಟಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು, ೩೫ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಂ ರೇಟ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಹೋದವರ್ಷ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಯಿತು. ಅದರ ಈ ವರ್ಷದ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಂ ರೇಟ್ ಆರಾಕ್‌ಗೆ ಏನು ಇರಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ? ಹೇಳಿಲ್ಲ ? ನೀವು ಹಾಕಿರುವ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ೫

ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಕುಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಕುಡಿಯುವುದು ೩೦ ಎಂ. ಎಲ್ ಕುಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ೬೦ ಎಂ. ಎಲ್. ಕುಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ತಲೆ ಕೆಟ್ಟವನು ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಕುಡಿಯಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ಒಬ್ಬ ಮಿನಿಮಂ ೧೦೦ ಎಂ. ಎಲ್. ಕುಡಿಯಲೇ ಬೇಕು. ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕುಡಿಯಬೇಕು. ನೀವು ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಕುಡಿಯಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಇದು ಯಾರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ? ಯಾರು ದಟ್ಟ ದರಿಯ ವಸ್ತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹವರು ಎಸ್.ಸಿ.ಎಸ್.ಟಿ, ಜನಗಳು. ಅಂತಹ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಗೃಹ ಮತ್ತು ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಎಸ್.ಸಿ. ಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ ವಿರೋಧಿ ಯಾವುದೂ ದೂರು ಬರದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಶುದ್ಧ ಅನ್ಯಾಯ. ದಯವಿಟ್ಟು ನೀವು ಮಾಡಿದ ಬ್ರಷ್ಟತನ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ. ಆ ದೇಸಾಯಿ ಅವರಿಗೆ ಕಳಂಕ ತರುವುದು ಬೇಡ. ಆದರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಇವೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್‌ನ್ನು ನೀವು ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ನೋಡಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ೧೦-೧೨ ಜನ ಬಾಟಲಿಂಗ್‌ನವರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಏಕೆ ಆ ದೇಸಾಯಿ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಭ್ರಷ್ಟರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ರವೇಶ್ ಜಿಗಜಿಗಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ನೀವು ಹೆಂಡ ಕುಡಿಯುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನೋಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಅಂತ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಇಷ್ಟು. ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಶೈಲಿಗೋಸ್ಕರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆರಾಕ್ ಶಾವ್ ಹತ್ತಿರ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಏನು ಒಂದು ದುವಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಆಕಾಶದ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಶಂಕೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಂಟ್ರಾ ಕ್ಲಬ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್‌ರು ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಉರಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಆದರೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.—ಶ್ರೀನಿವಾಸ್‌ರವರೇ, ದಯಮಾಡಿ ನೀವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಎಲ್ಲಿ ತರ್ಕ ಘೇಲಾಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಎಮೋಷನ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಿಚಾರಣೆ ಎಷ್ಟು ಅವೇಶ ಪೂರಿತವಾಗಿ ಈ ಭ್ರಷ್ಟತನ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರಲ್ಲ, ಸ್ವಲ್ಪ ಅವರೂ ಕೂಡ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಲಿ, ನಮಗೂ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅವೇಗದಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮಾತನಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ಜನರಲ್ ಆಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಆದರೆ ದೇಸಾಯಿ ಅವರ ಆಯೋಗದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ನಾವು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ದೇಸಾಯಿ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದೆವೆಯೇ ? ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು ಏನು, ದೇಸಾಯಿ ಆಯೋಗ ಪ್ರಕಾರ ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಚಿಲ್ವಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ತೆರೆದ ಬೇಟ್‌ಲ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಬಾಟಲಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇದರಿಂದ ಕಳ್ಳ ಬಟ್ಟೆ ಸಾರಾಯಿ ಸೇವಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ವಿಷಪೂರಿತ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಚಾರ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್‌ರವರು ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಬ್ಬರದಿಂದ ಮಾತನಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಹಣಕಾಸಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಡವರ ಆರ್ಥಿಕ ವರಮಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾರಾಯಿ ದುಬಾರಿಯಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಅವರ ಅರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಅವರು ಕುಡಿಯತಕ್ಕ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಕುಡಿಯ ಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು, ಅವನ ಮೇಲೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವುದು, ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ. ಕುಡಿಯುವುದು ವಾಸ್ತವಿಕ ಅದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ತಪ್ಪಿಸುವುದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕೈಲೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಒಂದೇ ಇದ್ದರೆ ಕೈಲೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಚೆನಾ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಆಗಿಲ್ಲ, ರಷ್ಯಾ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ಒಣ ಉಪದೇಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದರ ಬದಲು. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಕುಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಕುಡಿಯುವ ಸಾರಾಯಿ ಶುದ್ಧವಾಗಿರಲಿ ಅದು ವಿಷಪೂರಿತ ಇರಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬಾಟಲಿಂಗ್ ಇಂಟ್ರಿಡೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದು. ಯಾರೋ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದು ಅಲ್ಲ. ನಾವು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ರನ್ನು.....

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಹಾಗಾದರೆ ಅವರ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಏಕೆ ಬಿಟ್ಟಿರಿ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದು, ಇದನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಾದ್ದು ನಾವು ಏನಾದರೂ ಕರೆಯದೆ ಮಾಡಿದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಪಟೇಲರೇ, ಸುಮ್ಮನೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ವ್ಯಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ಸುಮ್ಮನೆ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲಾ ನೀಟಾಗಿ ವ್ಯಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ತಮಗೆ ನಿಜವಾದ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಟೆಂಡರ್. let the information be placed on the table of the House. They have just called for the applications but not the tenders.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರೇ, ಅವರು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸರಿಯಾದ ಆಡ್ರಸ್ ಇಲ್ಲ, ಉ ಜನಕ್ಕೆ ನೀವು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಟೆಂಡರ್ ಎಂದು ನಿವು ವಾದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಪಟೇಲರವರೇ ಅದು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಬಚೆಟ್ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್, ಅದರೊಳಗೆ, Application for bottling of arrack in bottles.....etc. ,

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಎರಡನೇ ಪುಟದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೆ ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಇದು ಖಾಸಗಿ ಪತ್ರವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿದಾಗ ಸರ್ಜುಡಿಸ್ ಆಗುತ್ತೆ ಎಂದರು ಅದು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ವಿಚಾರ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಅದು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ತಾವು ಇಷ್ಟು ಅಬ್ಬರದಿಂದ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರೇ, ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎ. ಜೀವಜಯ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಾರಾಯಿ ಪಾಸನೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಅವೇಶ ಬಂದರೆ, ಇನ್ನು ಕುಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಅವೇಶ ಬರಬಹುದು ?

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅದೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಏನೆಂದರೆ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವರಮಾನ ಬರಬೇಕು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕುಡಿಸಿ, ಕುಡಿಸಿ, ಕುಡಿಸಿ, ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟು ಕುಡಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವರಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿರುವಂತೆ ಅವರು ಇವತ್ತು ಮಾತನಾಡಿರುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇವರಿಗೆ ಇದೆ. ರೆಕ್ಲೈಮ್ ಸ್ಟಿರಿಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇವರಿಗೆ ಏನು ಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಸಬೇಕು, ಕುಡಿಸಿ ದುಡ್ಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇವರಿಗೆ ಇದೆ ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲರು ಬಡವರಿಗೆ ಕುಡಿಯಲೇ ಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ರಷ್ಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಚೈನಾದೇಶದಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಇದ್ದೀತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ನಿಜ. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ರಷ್ಯಾದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈವಾಗ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಕುಡಿಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ಇದರಿಂದ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಬ್ಯೂಟಿ ಪ್ಯಾರ್ಲರ್, ಬ್ರಾಥೆಲ್ ನಡೆಸಿದರೂ ಸಹಿತ ದುಡ್ಡು

ಮಾಡಬಹುದು. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಈ ವೈನ್‌ಷಾಪ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ದೇಸಾಯಿ ಕಮೀಷನ್‌ನವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ತಿರುಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ತಂದಿದ್ದೀರಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಅದರ ತಿರುಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವ ಹಾಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಈವೂತ್ತಿನ ದಿವಸ ೩೩೩ರಲ್ಲಿ ವೈನ್‌ಷಾಪ್ಸ್ ಅನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ? ಇದರಿಂದ ಆದಾಯ ೫.೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ವೈನ್‌ಷಾಪ್ಸ್ ಅನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಬೀದಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತೆರೆದಿರುವುದರಿಂದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟುಹಾಗಾಯಿತು. ಈವೂತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸ್ವರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ, ದೇವಸಾನ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಒಬೊಬರು ಒಂದೊಂದು ಬಾರ್ ಪಾಪ್ ಅನ್ನು, ವೈನ್‌ಷಾಪ್ ಅನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ೨೫-೩೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಲೈಸನ್ಸ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೇಬಿಗೋ ಅಥವಾ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಜೇಬಿಗೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾರ ಜೇಬಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ದುಡ್ಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಗಿ (ಅಬ್ಬಾರಿ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯವೇ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಒಂದು ಹಿತ ಇವರು ನೋಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಬರಬೇಕು, ಸಮಾಜದ ಜನತೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಕುಡಿತವೂ ಹೋಗಬೇಕು. ಎಂದರೆ ಇದು ಇಂದು ಬಂದದ್ದಲ್ಲ, ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ ಆದರೆ ಈವೂತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಮಧ್ಯಸೇವನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಧ್ಯ ಸಿಗಬೇಕು ಅನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೇ ಆದಾಯ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೀವು ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಹರಿಜನ ಕೇರಿಗೇನಾದರೂ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಸೆ ಕಂಪ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೆ ಅನುಕಂಪ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆ ನನಗೂ ಇದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಂದರೆ ರಿಟೈಲ್ ಪಾಪ್‌ನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ೪೨ ಲೈಸನ್ಸ್ ಅನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸ್ವರ್ಮ ಹತ್ತಿರ, ಹರಿಜನ ಕಾಲೋನಿ ಹತ್ತಿರ ಮತ್ತು ದೇವಸಾನದ ಹತ್ತಿರ ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಇಂಥಾ ಕಡೆ ಇಂಥಾ ಅಂಗಡಿ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ನಿನ್ನೆಯೇ ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಹೆಂಡ ಏನು ಇದೆ ಇದು ಸ್ಯಾಕ್ರಿನ್ ನೀರು ತರಹ ಇದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕ್ಲೋರಲ್ ಹೈಡ್ರೇಟ್ ಬೆರೆಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಂಡ ಕುಡಿಯ ತಕ್ಕಂಥವರು ೯೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜನ ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಯವರಿದ್ದಾರೆ ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯವರೂ ಇದಾರೆ, ಇಲ್ಲ ಅಂತಲ್ಲ. ನಾವು ಇದನ್ನು ಲಾಭದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆರಾಜು ಹಾಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಬೇರೆ ಜಾತಿಯವರಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವವರು ಇಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಅವರು ಬ್ರಾಂದಿ ಕುಡಿದರೆ ಇವರು ಹೆಂಡ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಹತ್ತಾರು ಸಾರಿ ಈ ಟಾಡಿ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಶುದ್ಧವಾದ ಹೆಂಡವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಯಿಂದ ಬಂದಂಥಾ ನ್ಯಾಚರಲ್ ಹೆಂಡವನ್ನು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾದ ತೊಂದರೆ ಏನು ಇದೆ ಎಂದರೆ, ಈಚಲು ಮರ ಈಗ ಅಪ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲು ಈಚಲು ವನಗಳು ಏನು ಇತ್ತು ಅದನ್ನು ಈಗ ಕೃಷಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲಿನಷ್ಟು ಹೆಂಡ ಸಪ್ಲೈ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕ್ಲೋರ್ ಹೈಡ್ರೇಟ್ ಅನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಕೊಡುವುದು ಬ್ರಿಟಿಷರ್ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸೇರಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಶುದ್ಧವಾದ ಹೆಂಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಖರ್ಚು ಇರುತ್ತದೆ. ಸ್ಕೂರ್ ನ ಕಿರಣದಿಂದಲೂ ಫರ್ಮೆಗಾಟ್ ಆದರೆ ಮತ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು “ನೀರಾ” ಕುಡಿದರೆ ತಪ್ಪು ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ವಾಸ್ತವಿಕ ವಾಗಿ ನೀರಾ ಕುಡಿದರೆ ತಪ್ಪೇನಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ನೀರಾ ಕುಡಿದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಶುದ್ಧ ಹೆಂಡ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇರುವವರು ಈ ಕ್ಲೋರ್ ಹೈಡ್ರೇಟ್, ಬೆರೆಸಿರು ವುದನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಈ ಕ್ಲೋರ್ ಹೈಡ್ರೇಟ್ ಬೆರೆಸದೇ ಹೋದರೆ ಕೆಲವರು ಕುಡಿಯುವು ದಿಲ್ಲ. ಹೋದ ವರ್ಷ ನಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಪಾಲಿಷಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದವು ಈ ಹೆಂಡವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಚೀಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೀರ್ ಅನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಛಿ ಜೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೀರ್ ಅನ್ನು ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತರ ಬೇರೆ ಜನರ ಒತ್ತಾಯ ಬಂದು ಇನ್ನೂ ಒಂದೆರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಹೆಂಡ ಕುಡಿಯುವು ದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿ ಬೇಡ ಎಂದು ಬುಟ್ಟಾರ ಹಾಕಿದರಲ್ಲ, ಅದನ್ನೇನಾದರೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದಿರಾ ? ಈ ಹೆಂಡಕ್ಕೆ ಕ್ಲೋರ್ ಹೈಡ್ರೇಟ್ ಬೆರೆಸಿ ಮಾರುವುದರಿಂದ ಒಂದಕ್ಕೆ ಡಿ.ಐ ಟೈಂಸ್ ಲಾಭ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ೧ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಡಿ.ಐ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಭ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಾರದು, ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಅದನ್ನು ಕುಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಅವನು ದಪ್ಪ ಎಂದು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಇದನ್ನೇನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ರವೇಶ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಗಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಗ್ರಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು ಆದರೆ ಹೆಸರು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಆಗಿ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ಇದು ಶಿಕಾರಿಪುರದ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಆ ಜನ ಪಾಲಾಟಿರಿಯಾಗಿ ಬಂದು ನಾವು ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸು ತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಯುವಕರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಕುಡಿತ್ತವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಲು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಲಂಬಾಣಿ ಕಾಲೋನಿ ಇಲ್ಲವೇ ಹರಿಜನ ಕಾಲೋನಿಗಳಿರುವ ಕಡೆ ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿ ಇರಕೂಡದು ಎಂದು ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒತ್ತಡ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆಗ ಇಂಥಾ ಕಡೆ ಅಂಗಡಿ ಇಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವವರು ಶೇಕಡಾ ೫ ಜನ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಶೇಕಡಾ ೯೫ ಭಾಗದ ಜನರು ಇರಲಿ ಅಂದರೆ ಅವಾಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಆಗ ಆ ಅಂಗಡಿ ಇದೇ ಇರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಒಂದು ಅಂಗಡಿ ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹತ್ತಿರ ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿ ಇರುವುದನ್ನು ತೆಗೆಸಬೇಕು. ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ನಾರವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹತ್ತಿರ ಅಂಗಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಯಾವಾ ಗಲೋ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಅನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ, ನಂತರ ಅಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ದೇವಸ್ಥಾನ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ದೇವಸ್ಥಾನ ಇರುವ ಕಡೆ ಸ್ಪೆಷಲ್‌ಗೆ ಮೊನ್ನೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಲ್ಲ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಡೆ ಆ ರೀತಿ ಇದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಇದರ ಅದನ್ನು ತೆಗೆಸುತ್ತೇವೆ. ಆಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಕುಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಮತ್ತೆ ಬೀಳುವಹಾಗೆ ಇರಬೇಕು ಮತ್ತೆ ಕುಡಿಯಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತು ಇದೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಕುಡಿಯುವುದು ದ್ರೋಹವಲ್ಲ, ಕುಡಿಸುವುದು ದ್ರೋಹವಲ್ಲ, ಕುಡಿದ ಮೇಲೆ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪದಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ ದ್ರೋಹವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕುಮ್ಮನೆ ಕೇಳುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಒಟ್ಟಿನ ಅರ್ಥ ಏನೆಂದರೆ, ಕುಡಿಯುವವರೆಲ್ಲ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು, ಪಾಪ ಹರಿಜನರು ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಾನು ಎಂದೂ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹರಿಜನರು ಎನ್ನುವ ಪದ ಹೇಯವಾದಂಥ ಭಾಷೆ. ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಾನೆಂದೂ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ನಮಗೆ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸರಾಯಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಂಚಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ನಿಯಮ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಇದೊಂದು ಜನತಾಪಕ್ಷದ ನೀತಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಒಂದು ಅಂಗಡಿ ತೆರೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ, ಜನಗಳಿಗೆ ಬೇಸರವಾಗುವವರೆಗೂ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಮಾಡಿಬಿಡಲಿ. ಎಲ್ಲರ ಮನೆಗಳಿಗೂ ಸರಾಯಿ ಸಪ್ಪ ಮಾಡಲಿ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನುಕಂಪದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿದ್ದಾರೆ, ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿ ವರ್ಗದವರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇದು ನಡೆಯಕೂಡದು. ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇವರ ಕೀರಿಯಲ್ಲಿ ತೆರೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಕೀರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಡಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ಜಾನಿನಲ್ಲಿ ಇಡಲಿ. ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲರಿಗೆ ಗೊತ್ತು, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವವರ ಪ್ರತಿ ಯಾರು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ಯಾರು ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು. ಅದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ. ಎಲ್ಲಾ ಕೀರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಬ್ರಾಂಡಿ ಪಾಪ್, ಸರಾಯಿ, ಹೆಂಡದ ಪಾಪ್ ಒಪನ್ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಕುಡಿಯಲಿ, ಇದು ಒಂದು ಸಮಾಜವಾದ, ಸಮಾತಾವಾದ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈ ಒಂದು ಚರ್ಚೆ ಯಾರು ಬಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಅವರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಕೂಡದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಾನು ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವನ ಘನತೆ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಆಡಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ತಮಗೆ ಓಟ್ಟು ಬಂದಿರಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗ ಇರುವ ಕಡೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು. ಏಕೆಂದರೆ ಉಡುಪಿ ಹೋಟೆಲ್‌ನವರಿಗೆ ಇಂತಹ ಕಡೆ ತೆರೆಯಬಾರದು ಎಂದು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಉಡುಪಿ ಹೋಟೆಲನ್ನು ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಯವರ ಕೀರಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ತೆಗೆಯಲಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರು ತೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಉಡುಪಿ ಹೋಟೆಲುಗಳ ಮಾಲೀಕರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಜನಾಂಗದವರು ಇರುವ ಕಡೆ ಹೋಟೆಲ್ ತೆಗೆಯಬೇಕು, ಇಡ್ಲಿ, ಡೋಸೆ ಜೊತೆಗೆ ಸರಾಯಿ ಮಾರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹೆಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಹೆಂಡ ಇಳಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಾರರು ಇದ್ದಾರೆಲ್ಲ, ಅವರು ಅಡವಿಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲ. ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನವಿಲ್ಲ, ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ. ಆಮೇಲೆ ಹೆಂಡ, ಸಾರಾಯಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಬದಲಾಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಯಾರು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನೇ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಕಾಯಿದೆ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎನ್ನುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ? ಆಮೇಲೆ ಕ್ಷೇಮನಿಧಿ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅಬ್ಬಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೌಕರರಿಗೆ, ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕ್ಷೇಮನಿಧಿ ಇದು. ಹೆಂಡ ಇಳಿಸತಕ್ಕವರು, ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವವರು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿದರೆ ೨೦೦ ಕೋಟಿ ಆದಾಯ ಬರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಜನರೂ ಕ್ಷೇಮನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜಿಗಜಿಣಿ ರಮೇಶ ಚಂದಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೆಂಡವನ್ನು ಇಳಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ನೀವು ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ, ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಹೆಂಡ ಇಳಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಕೂಲಿಗಾರರು ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಚಾಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಮತ್ತು ಇವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಅದರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರರೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವವರು ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರೇ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜಿಗಜಿಣಿ ರಮೇಶ ಚಂದಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ನಮ್ಮ ಈ ಆಡಳಿತದ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಒಂದೊಂದು ವಿಧವಾದಲ್ಲಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ಹಿಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ, ಇದು ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಆಮೇಲೆ ಇವರನ್ನು ಕ್ಷೇಮನಿಧಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರನ್ನು ಇನ್‌ಕ್ಯೂಡ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಇವರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೂ ಗೊತ್ತು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರು ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಹೋರಾಟ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಆಯಿತು, ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ತಾವು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾನೂನು ರಚನೆ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಈ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ಕಾನೂನನ್ನು ಏಕೆ ರಚನೆ ಮಾಡಬಾರದು ? ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಉತ್ತರಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಇವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ನೇರವಾಗಿ ಕಾನೂನು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರದೇ ಹೋದರೂ ಸ್ಪೆಷಲ್‌ಗಾಗಿ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದು ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿಗಜಿಣಿ ರಮೇಶ ಚಂದಪ್ಪ.—ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ನಾನು ಗಮನ ದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಟಮಕ್ಕಿ ರತ್ನಾಕರ.—ಅಬ್ಬಾರಿ ಖಾತೆ ಒಂದು ಶ್ರೀಮಂತ ಖಾತೆಯಾದ ರಿಂದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಾದ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಇದರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಕುಡಿತ ಹೊಸದೇನಲ್ಲ, ದೇವತೆಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸೋಮರಸ ಪಾನ ಇತ್ತು. ಈಗಲೂ ಸಹ ನಮ್ಮ

ಸಚಿವರ ಆರ್ಥಿಕವಾದದಿಂದ ಬಾಟಲೆಯೊಳಗಿನಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ನುಗ್ಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಮ್ಮ ಮಂಚಿನ ನಾನು ಎರಡು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಲೀಟರ್‌ಗೆ ೩೫ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಬಾರದು ಎಂದು ಕಾನೂನು ಇತ್ತಲ್ವೆ ಆ ಕಾನೂನನ್ನು ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡ, ಪ್ರಭಾವ, ಶಾಮೀಲಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ರದ್ದುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಆಗಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ದೇಸಾಯಿ ಆಯೋಗ ರಿಪೋರ್ಟ್ ನಲ್ಲಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾರಾಯಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ನಿವಾಸ್ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳು ಇವೆ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕೆ ಜಾರಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ದೇಸಾಯಿ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂದರೆ, ಬಾಟ್ಲಿ ಕಂಪನಿಯವರು, ಡಿಸ್ಟಿಲರಿಯವರು ಒಂದಾಗಿ ಅಡಲ್‌ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಇದೆ. ನಾನು ನನ್ನ ನಿಮಗೆ ಕಲಬೆರಕೆ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಲ್‌ಟ್ರೇಷನ್ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಣಿ.—ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಮುನ್ನ, ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ೩೫ ರೂಪಾಯಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಯಾರ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ, ಯಾವುದೇ ಬಗಿತ್ತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಬಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದಿರಿ ?

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಣಿ.—ದೇಸಾಯಿ ರಿಪೋರ್ಟಿನಿಂದ ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಯಾವುದು ಅನುಕೂಲ ಇದೆ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ದೇಸಾಯಿ ರಿಪೋರ್ಟಿನಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾದದ್ದು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು, ಅನುಕೂಲವಾದದನ್ನು ಸಹ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಪಟಮಕ್ಕಿ ರತ್ನಾಕರ್ ಅವರು ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅಂದರೆ, ಮಿನಿಮಮ್ ರೇಟು ೨೦ ರೂಪಾಯಿ ಒಂದು ಲೀಟರ್‌ಗೆ. ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಮ್ ೩೫ ರೂಪಾಯಿ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕುಡಿಯತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ದೇಸಾಯಿ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ಏನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಇದರ ದರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ ಇಲ್ಲಿಟ್ ಲಿಕ್ವರ್‌ನ್ನು ಅವಾಯ್ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಹೋದವರ್ಷದ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿನ ಅದು ಇತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಈಗ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಲಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈಗ ಅದು ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೆ ೬೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಣಿ.—ಈಗ ರೇಟು ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಮ್ ಪ್ರೈಸ್ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾರಬೇಕೆಂದು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಹೋದವರ್ಷ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಈ ವರ್ಷ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೇಟು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಮೀರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಅದೇ ರೀತಿ ಹಾಕಿನ ರೇಟು, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ರೇಟು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಹೋದವರೂ ಒಬ್ಬ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೂ, ವಿಚಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಕಾಯ್ದರೂ ಕೆಲವುಕಡೆ ಅವರವರಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರೈವೇಟಿ ಬಂದು ಒಬ್ಬ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ೨೫ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಾರಿದಾರೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ೪೨ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಾರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಬಾಟ್ಲಿ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ವರ್ಷದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ದರ ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಸಾರಾಯ ದುಬಾರಿ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಒಂದು ಲೀಟರ್ ಸಾರಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಕಾಸ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ದರ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದರವನ್ನು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡುವುದೇ ಮುಖ್ಯ ಅಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಅನಾನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಈಗ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಸಾರಾಯ ಪ್ರಾಹಿಬಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರೂ ನಾವು ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಕ್ಯೂಡ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾರ ಒತ್ತಡವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಇದು ಒಂದು ಶಬ್ದ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇದೆ. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ವಾಗಿ ಅಂದರೆ ಏನು ಸಾಮಾನ್ಯ, ನೀವು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಜನರು ತಿಳಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ ಮುಂದೆ ನೀವು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ ಸಾರಾಯ ಬೆಲೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ, ಅದು ನಿಮ್ಮ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಒಬ್ಬ ರೂಪಾಯಿ ರೇಟು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ತೊಂದರೆ ಬಂತು ಅಂದರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಇಂಫೂಮ್ ಮಾಡಿ. ಹೆಚ್ಚೋಟಿಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಬಿಟ್ಟು, ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಏನಿದೆ, ಅದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು. ಹೋದವರ್ಷ ಒಬ್ಬ ರೂಪಾಯಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೆವು, ಕೆಲವೊಂದು ತೊಂದರೆಯಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸುಧಾರಣೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ಇದೆ. ಈಗ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಇಲ್ಲ, ಆಕಾರ ಆ ಕಡೆ ಭೂಮಿ ಈ ಕಡೆ ಈ ರೀತಿ ಉಳಿದಿದೆ, ಮಿನಿಮಮ್ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಮ್ ಎರಡೂ ಇಲ್ಲ ಅಂದರೆ, ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಅಂದರೆ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಇದರ ಹಿಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಮ್ ಮತ್ತು ಮಿನಿಮಮ್ ರೇಟು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಡಿಮಾಂಡ್ ಅಂಡ್ ಸಪ್ಲೈ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ದರ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಐಎಮ್.ಫ್.ಎಲ್ ಏನಿದೆ ಅದು ರೆಕ್ಲೈಫೈಡ್ ಸ್ಟಿರಿಟ್‌ನಿಂದ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಇನ್ನೊಂದು ಮಧ್ಯ ಅದು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅಂದರೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಆ ರೀತಿ ಅದರ ಅದಕ್ಕೆ ಚೀಫ್ ಆಗಿ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ರಮ್, ಬ್ರಾಂದಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇದರ ಬೆಲೆ ಏರಿಸಬೇಕಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಿಮಿಟ್ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಜಾಸ್ತಿ ಏರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬಿಡ್ಲಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ತೆಗೆದರೆ ಕಡಿಮೆ ದರಕ್ಕೆ ಮೂರಾಟ ಮಾಡ ಬಹುದು. ಬಿಡ್ಲಿಂಗ್ ಇರುವುದರಿಂದ, ೧೦೦-೧೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅರ್ನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ೧೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಡ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬಹುದು, ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆನ್ ಇಂಡಿಯಾದವರು ಪ್ರಾಹಿಬಿಷನ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪ್ತಿ ವಿಷಯವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ದೇಸಾಯಿ ಆಯೋಗದ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಬಾಟ್ಲಿ‌ನಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯ ಕೊಡಿಯೆಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಿ, ಕಲಬೆರಕೆ ಸಾರಾಯ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಬಾಟ್ಲಿ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿ ಮಾಡಿಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಬಾಟ್ಲಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಮಾಡಿಯೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳು ಇವೆ. ರೇಟು ಒಂದು ಲೀಟರ್‌ಗೆ ೩೫ ರೂಪಾಯಿ ಏನಿದೆ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಆಗಿಲ್ಲ. ನೀವೇ ಆ ರೀತಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ದೇಸಾಯಿ ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಏನಿದೆ, ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬಾಟಲಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಬರೀ ಬಾಟಲೆ ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೇಟು ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ ಯಾಗ ಬೇಕು. ಒಂದು ಲೀಟರ್ ಸಾರಾಯಿ ಬೆಲೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹೋಗಿದೆ, ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಒಂದು ಲೀಟರ್ ಸಾರಾಯಿ ಬೆಲೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಯಾರೂ ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಜುಲೈ ೧ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ೧ ಲೀಟರ್ ಸಾರಾಯಿ ಬೆಲೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ಅದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಆ ಖಾತೆ ಇಲ್ಲ. ಬಾಟಲಿ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸಾರಾಯಿ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ ಯಾವಾಗ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಆಗ ಕುಡಿಯತಕ್ಕ ಜನರು ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮಾತನ್ನು ನೀವು ಹೇಳಬೇಕು. ಬಾಟಲಿ ಸಿಸ್ಟಮ್‌ನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದಿರಿ ಆ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾರಾಯಿ ಬೆಲೆ ಯಾವಾಗ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಆಗ ಜನಗಳು ವಿಷಪೂರಿತ ಪಾನೀಯಗಳಿಗೆ ಮೊರೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾಟಲಿ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.—ಬಾಟಲಿ ನಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧವಾದ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಐದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸಾರಾಯಿ ಇದ್ದರೆ, ಎರಡೂವರೆ ರೂಪಾಯಿಗೂ ಲೂಸ್ ಸಾರಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಎರಡೂ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಬೆರಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬಾಟಲಿ ನಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿ ತುಂಬಿ ಅದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಮುಂದೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಲೂಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರಿದರೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತನ್ನಿ. ನಾವು ಬಾಟಲಿ ನಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಪಟಮಕ್ಕಿ ರತ್ನಾಕರ.—ಬಾಟಲಿ ಕಂಪನಿಯವರು ಖಾಸಗಿಯವರು ಡಿಸ್ಟಲರಿಯವರು ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಯವರು, ಇಬ್ಬರೂ ಶಾಮಿಲಾಗಿ ಕಲಬೆರಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಯಾಗತಕ್ಕ ಒಂದು ಹಸಿ ಮಧ್ಯೆ ಅದು ಎಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಾದರೂ ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲೇ ತಯಾರಾಗುತ್ತದೆ. Rectified spirit is entirely under the control of the Government Arrack, IMFL ಅದು ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ, ಪ್ರವೇಟ್ ಡಿಸ್ಟಲರಿಗಳಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಅಫೀಸರ್‌ಗಳು bonded warehouses ಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. Our Officers will be there for all the 365 days and all the 24 hours. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಡಿಸ್ಟಲರಿ ಮತ್ತು ಬಾಟಲಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಯವರು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಕಲಬೆರಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಟಮಕ್ಕಿ ರತ್ನಾಕರ.—ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕಲಬೆರಕೆಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಬಾಟಲಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ತಂದು ನಿಮಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತನ್ನಿ.

ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತ ಹೆಮ್ಮಿಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ.....

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಅನುಭವ ಇದೆ ಅವರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲರಿಗೆ ಅನುಭವವಿದೆ, ಅವರೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ. ಮಾನ್ಯ ಜಿ ಜೋಗಿಯವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಇದು ಸ್ಟೇಟ್ ಸಿಕ್ರೇಟ್.

ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತ ಹೆಮ್ಮಿಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಪಟೇಲರವರು ದೇವಾಲಯಗಳ ಮುಂದೆ ಹೆಂಡ ಸರಾಯಿ ಅಂಗಳಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈಗ ದೇವಾಲಯಗಳ ಮುಂದೆ ಹೆಂಡ-ಸರಾಯಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ದೇವರಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಮ್ಮಿಗೆಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಪಂಥಗಳಿವೆ. ಹೆಂಡ ಮಾಂಸ ಇವುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸತಕ್ಕ ಅಥವಾ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಪಂಥಗಳಿವೆ. ನಾನು ಸಿದ್ಧಾಂತದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. some intoxication is necessary, some faith is necessary, some belief is necessary for all human beings. ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಚೈನೀಸ್‌ರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಗುಡಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದರೂ ಅಫೀಮು ಸೇವನೆ ಮಾತ್ರ ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ದೇವಾಲಯಗಳು, ಬೌದ್ಧ ದೇವಾಲಯಗಳು, ಮಸೀದಿ ಎಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಅಫೀಮು ಮಾತ್ರ ಏತಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದೇ ರೀತಿ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಒಬ್ಬರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಏನುಷ್ಟು ಬದುಕಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಅಮಲು ಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಫೀಮು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಕೆಲವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರದ ಅಮಲು ಆಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಬರೋಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ವಸ್ತು ಪ್ರಿಯ. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಧರ್ಮ ಆಗಬಹುದು, ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸಾರಾಯಿ ಆಗಬಹುದು. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಏಕ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ವಸ್ತುಗಳು ಪ್ರಿಯವಾಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇವೆಲ್ಲಾ ಕಾಂಪ್ರೋಮೈಸ್. ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲರನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವವರು ಅಮಲುವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಟೇಲರನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವವರು ಕೆಲವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಯಾವ ವಸ್ತು ಪ್ರಿಯ ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟು ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವಾಯ್ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವೆಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಮರಿಗತೇಜಂದ್ರಶೇಖರರವರು ಒಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಾರೆ, ಅಂತಹ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಮಾಡುವ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜನತೆಗೆ ಆಗುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ವಿಷಯ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಪಾಲಿಸಿ, ಎಜುಕೇಶನ್ ಪಾಲಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನಾಗಲೀ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನೆಹರೂರವರ ಫೋಟೋವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನೆಹರೂರವರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕಿಂಥ ನಾನು ಯಾವುದೇ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ಮತ್ತು ಜಾನ್ ಎಫ್. ಕೆನಡಿ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ನಾನು ಕಲಿತು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಯಾರನ್ನು ನೋಡಿ ಏನು ಕಲಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೀರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ.—ಮಾನ್ಯ ಅಬಕಾರಿ ಪಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ನಾನು ಯಾವುದೇ ಆವಿಷ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಜಾಗೃತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ತತ್ವಕ್ಕೆ ನೀವು ಒಳಗಾಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧ

ವನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟರು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರು, ಬಡವರು ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಸೂಕ್ತಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಣಿ.—ಕೇರಳಾ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಡದ ಮಾರಾಟವನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಸಾರಾಯಿ ಮಾರಾಟವನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಹುಶಃ ಅಂತಹ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನೆರೆ ಹೊರೆಯ ಹಾಗೂ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಸಫಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾವೇ ಅಂತಹ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಹೊರಗಿನಿಂದ ತಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅದು ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ್ ಪಾಟೀಲ್ ಅನ್ವಾರಿ.—ಹೆಂಡ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಬೆರಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಂಡದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಲಬೆರಕೆಯನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆಯೇ? ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಬರುವಂತಹದು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ. ಅದನ್ನು ಅಂಗಡಿವಾರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುವಂತಹ ನಿಯಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೀರಾ? ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೀರಾ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಕೇಳಿದರು. ಅದರಂತೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೂ ಕೂಡ ಸಬ್ಸಿಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಣಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದಂತಹ ಕೊನೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದರೂ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹೆಂಡದಲ್ಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಲಬೆರಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಂ. ಕಾನಡೆ.—ಹೆಂಡ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿ ಹಾಗೂ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆಗೂ ಬಹಳಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ೧೦೦ ಮಿಲಿಯಂಟ್ ಕುಡಿದರೆ ಸಾಕು, ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಂದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅದು ಬೆಂಕಿ ಒಳಗೆ ಹೋದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಣಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಕಾನಡೆಯವರು ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಸಾರಾಯಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಕಾರಪಾರ, ಸಿರಸಿ, ಸಿದ್ಧಪುರ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅನುಭವ ಮಾನ್ಯ ಕಾನಡೆಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕೇ ಏನು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಂ. ಕಾನಡೆ.—ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆಯ ರೇಟು ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾರಾಯಿಯ ರೇಟಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದು, ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾರಾಯಿಯ ರೇಟು ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾರಾಯಿಯ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆಯನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾರಾಯಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಣಿ.—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿರಿಯ ಸಚಿವರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೀಲ್‌ರವರು ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕತಕ್ಕಂತಹ ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಯುವಜನತೆಯ ಪುಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ

ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ಬಗ್ಗೆ ವಯೋ ಮಿತಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಣಿ.—ಈಗಾಗಲೇ ವಯೋಮಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮ ಇದೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವಂತೆ ವಯೋಮಿತಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕು ಅಂದರೆ

ಅದು ಕಷ್ಟ. ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಮಧ್ಯಪಾನವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹದ್ದನ್ನು ನಾನೂ ಕಣ್ಗಾರೆ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕನ್ನಡರ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಜನಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಬಾರ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆಂಡದಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಾರಾಯಿಯ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಇದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ೨೫ ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವಂತಹ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯೂರಿನಲ್ಲಿ ೨೦ ಅಂಗಡಿಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಸರ್ಕಾರದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಖಕ್ಕಿದೆಯೇ? ಅದೇ ರೀತಿ ಮಂತ್ರಿಮಹೋದಯರು ತಂಗುವಂತಹ ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರದ ಬಳಿ ಇಂತಹ ಅಂಗಡಿ ಯನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅರ್ಜಿಯೊಂದನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಮನ್ನಣೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪುನಃ ವಿವರಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸುಮಾರು ಎಲ್ಲ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಧ್ಯಪಾನವನ್ನು ಯಾವ ಅಡಿ ಆತಂಕ ಇಲ್ಲದೇ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ?

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಣಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಇಂತಿಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಅಂಗಡಿ ಇರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮ ಇದೆ. ಆ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರವೇ ನಾವು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಪಾನವನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರದ ಬಳಿ ಇಂತಹ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಂತಹ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಣಿ.—ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಬರೆದು ಕೊಡಿ. ನಾನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಬೆಲ್ಲದ್.—ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವೆಯವರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಮರಗತಂ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ರವರು ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಂತಹ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ ಇರುವ ಅಂಧ ಪ್ರದೇಶ ಹಾಗೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಗಳ ಜೊತೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರಾದ್ಯಂತ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಆತ್ಮತಃ ಸಂತೋಷ ದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ತಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು, ಬೇಡ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಚೀಫ್ ಎಫ್ ರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನದೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಇದೆ. ಏನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್ ರವರು ಯಾರಾರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಇದೆ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಅನುಭವ ನನಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅದರೆ ಮಾತೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಒಂದು ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಪಟೇಲ್ ರವರು ನಾನು ಆವೇಶಪೂರಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು ಅಂತ ಇದೆ. ಅದರೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನೆಂದರೆ, ಸಾರಾಯಿಯ ಮಾಂಟಿ ದರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಈಗ ಅಸಹಾಯಕತೆಯಿಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಈಗಿರುವುದು ಬಾಟ್ಲಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂನಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣ ಬರ ಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಏನಿದೆ ಇದರಿಂದ ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸ್‌ಗಳ ಇನ್‌ಕಂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಜಾಸ್ತಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ನಾನು ತಾತ್ಪರ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಜನಗಳಿಂದಲೂ ಹಣ ಸುಲಿಗೆಯಾಗಿ ಬರಬೇಕು. ನೀವು ಬಾಟ್ಲಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾವುದೋ ಪ್ರಾಣಿ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅದರ ಬಾಲದ ತುದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಂತಾಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾರಿಗಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಮುಖ ನೋಡಬೇಕು ಅನ್ನಿಸಿದರೆ ೨೪ ತಾಸೂ ನಿಮ್ಮ ಮುಖ ನೋಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೇರವಾಗಿ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ನೇರವಾಗಿಯೇ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಚೆಂಡು ಏನೆಂದಂತೆ ಎಸೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಇರತಕ್ಕ ಅಬ್ಬಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಿದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪುನಃ ಒಂದೆ ನೋಡತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀ ಹೆಗಡೆಯವರ ಗಾಂಧೀಪ್ರಣೀತ ಅರ್ಥಿಕ ನೀತಿ ಅಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಇರತಕ್ಕ ಅಬ್ಬಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಿದೆ, ಅದು ಬೇರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಬ್ಬಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರಣೀತವಾದುದು. ಇದರ ವಿಸ್ತಾರ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಹಣ ವಿಷ ಏರಿದಂತೆ ಏರಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿದೆ. ಇದೇ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದು. ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಅನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಈ ಅಬ್ಬಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಂದಿರುವುದು ಸುನಿರೋಧವನ್ನು ಸದಿಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದರೊಳಗಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ವಿಧ ಪ್ರಕಾರ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ ಇದನ್ನು ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾಡಬಹುದೆಂದಿರುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಹೆಗಡೆಯವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಂದಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಭಾಷಣ ಆಯಿತು. ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿ. ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ೫-೧೦ ನಿಮಿಷ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾರಾರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ನಿನ್ನ ನನಗೆ ನೀವು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಮಯ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಇಷ್ಟೆ. ಇವತ್ತು ಎರಡರೊಳಗೆ ಒಂದು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಪ್ರೊಟೆಜನ್ ತರುವುದು ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವೈಟ್ ಇಂಟರಸ್ಟ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಇನ್‌ಕಂ ಬರಲಿ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪದಾರ್ಥ ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗಲಿ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇವತ್ತು ಇರತಕ್ಕ ಅಬ್ಸಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಹಾಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದ್ದರೆ ಇದು ಯಾವುದನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರೊಟೆಜನ್ ಅನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಶಾಸಕರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆಯೇ? ಹಾಗಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹಳ ದಿವಸ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಯಾವ ರೀತಿ ಸ್ವೋಚ್ಛವಾಗುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಇದರ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸದಸ್ಯರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನು ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸಮಿತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಸಮಿತಿಯವರು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಲವಾರು ಕಾನೂನುಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಹತೋಟಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಏನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರೂ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ. ಅವರು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೊಂದರೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಅರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಮಧ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಿಸತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಲಾಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆಂದು, ಪ್ರಾಪಾರಿ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಬೆಲೆ ಏರಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷದ್ದು ಆಗಿಹೋಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಶ್ರೀ ಪಟೇಲರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸಿ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಜನರು ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಧ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಹಾಕಬೇಕು. ಈ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮೂರನೆಯದು ನಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಮೊದಲ ಎರಡನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಸ್. ರಾಣಿ.—ನಜಿವರು ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೆಂಡದಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಪರವಾನಗಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡದಂಗಡಿ ತೆರೆಯಬಾರದೆಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದಾಗ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಪರವಾನಗಿ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಆದೇಶ ನೀಡಿದಾಗ್ಯೂ ಜನರು ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆ ನೇರವಾಗಿ ಬಂದು ಕಮೀಷನರ್ ಕಡೆಯಿಂದ ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡದಂಗಡಿ ತೆರೆಯುವಂತೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ, ಕೂಡಲೇ ಆ ಹೆಂಡದಂಗಡಿಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿ. ಜಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡಲಿ, ಅದನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳು ಏನಿವೆ ಅವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ಮಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಇದರ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಯೂ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಾನು ನನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಒಂದೆ “ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ” ಎಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೂ ನಾನು ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಡಲಿಲ್ಲ, ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬರುವುದಕ್ಕೂ ನಾನು

ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಕುಡಿಯುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನಿಜ. ಆದರೆ ಅವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪರವಾನಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೇ ಕುಡಿದಿದ್ದು ನೆಂದು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ೧೨ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಅಂಗಡಿ ತೆರೆದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕುಡಿಯುವವರು ಕುಡಿಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ೧೦ಕ್ಕೆ ಗಂಟೆಗಿಲ್ಲ ಬಂದ್ ಮಾಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಕುಡಿಯುವವರಿಗೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡುವುದು ತಪ್ಪು, ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಪಾನ ಸಂಯಮ ಮಂಡಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆ ರೀತಿ ಕೇಳಿದ ಮೇಲಾದರೂ ಅವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೇನೋ ನೋಡಬೇಕು. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮತದಿಂದ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಣಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಏನೆಂದರೆ ೧೦ ಗಂಟೆಗಿಲ್ಲಾ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆಂದು, ಇಂತಹವರನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಹಿಡಿದು ಒಳಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ೧೦ಕ್ಕೆ ಗಂಟೆಗಿಲ್ಲ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿನಯಕುಮಾರ್ ಸೊರಕೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲರು ಹೆಂಡದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಹೆಂಡ ಇಳಿಸತಕ್ಕ ಮತ್ತು ನೀರು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಸುಬುದಾರರ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದೆಯೇ? ಹೆಂಡದ ಕಸುಬು ಮಾಡುವವರು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಮೂರು ಸಾರಿ ಈಚಲ ಮರ ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನ ಮರವನ್ನು ಹತ್ತಿ ಇಳಿಯುತ್ತಾರೆ, ಮೂರ್ತೇದಾರರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂರ್ತೇದಾರರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರ ಮುಖಾಂತರವೇ ಹೆಂಡ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಹಂಚುವಂಥ ಕೆಲಸ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಹೋದಸಾರಿ ಮೂರ್ತೇದಾರರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರದೇ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿ ಪಾಪ್‌ವೈಸ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಲಾಭ ಆಗುವುದಾದರೆ ಕಸುಬುದಾರರಿಗೇ ಬರಲಿ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಬೇಡ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅವರೇ ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅವರು ಮುಂದೆ ಬರಲಿ. ಮೂರ್ತೇದಾರರ ಸ್ಥಿತಿ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಅವರು ಸವೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಷ್ಟು ಇವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಅವರ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ದಾಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟೇ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಗ್ರಾಂಡ್ಸ್ ಮೇಲೆ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ಕಾನೂನು ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಅವರನ್ನು ತಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಮೂರ್ತೇದಾರರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರವೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶಿವಣ್ಣ.—ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಆಧಾಯ ಬರುತ್ತದೆಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕಣ್ಣಿದೆ. ಜಾಸ್ತಿ ಕುಡಿದರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಿಡುವರಿಗೆ ತಾಳಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಸೀರೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಇನ್ನೇನೋ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು.....

• ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾಳಿ ವಿಚಾರ ಬೇಡ. ನೇರವಾಗಿ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶಿವಣ್ಣ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಜಿಗಣಿಯವರು ಬಹಳ ಉತ್ತುಕತೆಯಿಂದ ಏನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾರ್‌ಗಳನ್ನು, ಸರ್ಕಾರಿ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಣಿ.—ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂ. ಬಾರ್ಗಿ.—ಅನೇಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಹಣ ತುಂಬಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ತುಂಬದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಕಿ ಇದೆ ಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಬಾಕಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವೀಕೃತವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಕೂಡ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಬಾಕಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಂದ ಬರಬೇಕು ? ಬಾಕಿ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ಬಾಕಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ರೆಕವರಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ವಿರಡನೆಯಧಾರಿ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಟಾಡಿ ಆಕ್ಟ್ ಬದಲು ಪಾಪ್‌ವೆಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಾಯ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಬಾಟಲಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಣಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದನದ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಬಾರ್ಗಿಯವರು ಅರಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಲ್ಕನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿದೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಸ್ವೀಕೃತವಾಗಿರುವ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಬಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕಾದವರು ಕೊಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕರೆದು ವಸೂಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಸ್ವೀಕೃತವಾಗಿರಬೇಕು. ೨೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಆರ್.ಡಿ. ಮೂಲಕ ಇದೆ. ಬರಬೇಕಾದ ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಅದೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳದ್ದು. ಇದನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪಾಪ್‌ವೆಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆರಿಮೆಂಟಲ್ ಬೇಸಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಮೂರನೇ ವಿಚಾರ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂ. ಬಾರ್ಗಿ.—ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಣಿ.—ನನ್ನ ಕಡೆಯಿಂದ ಅವರು ಯಾವ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಸಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬಾಟಲಿಂಗ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬಾಟಲಿಂಗ್ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನೇಕ ಗುರುತರವಾದ ಅಪಾದನೆಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಿ.ಬಿ.ಐ. ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು, ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಕೇರಳದವರು ಬೇನಾಮಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗುರುತರವಾದ ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಿ.ಬಿ.ಐ. ನಿಂದ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ನಿಲುವು ತಾಳಿದ್ದೀರಿ ? ಅಥವಾ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಜಿಣಿ.—ಬಾಟಲಿಂಗ್ ವಿಷಯ ಕೋರ್ಟ್ ಮುಂದೆ ಇದೆ ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಕೋರ್ಟ್ ಯಾವ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೋ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಲೆ ಬಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒದ್ದೆದಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಿ.ಬಿ.ಐ. ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೋರ್ಟ್ ನಿರ್ಣಯ ಆಗಲಿ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನವರು, ಕೇರಳದವರು ಯಾರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಬೇನಾಮಿ ಟ್ರಾನ್‌ಸಾಕ್ಷನ್ ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ತನಿಖೆಯಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಗುರುತರವಾದ ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವಂಥ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳೂ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳೂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ. ಸಿ.ಬಿ.ಐ. ತನಿಖೆ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಹೊರಗಡೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಿ.ಬಿ.ಐ. ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಣಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಸಿ.ಬಿ.ಐ. ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂ. ಖರ್ಗೆ.—ತಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಯಾವ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಕಾನೂನು ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈಗ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಿ.ಬಿ.ಐ. ತನಿಖೆಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ? ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ, ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಪ್ಪಿ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಸಿ. ಜಿಗಣಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಂಥ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿದರೂ ನಾವೂ ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಆಗ ಅದರ ಮುಂದೆ ಈ ವಿಚಾರ ಹೋದಾಗ ಏನಾಗುತ್ತದೋ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಬಹಳ ಗುರುತರವಾದ ಆರೋಪಗಳು ಸದನದಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದು, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಪಾಲುದಾರರು ಎಂಬುದು, ಮತ್ತು ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ಕೇವಲ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಲು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಬೇನಾಮಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿರುವುದು, ಇಂಥ ಆರೋಪಗಳಿದ್ದರೂ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಗೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಸ್ವಲ್ಪಭದ್ರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತನಿಖೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕು. ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿ ತರುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಈ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟು ರಾಜ್ಯದ ಹಿತವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಡೆಗಣಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ತೋರಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

(ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಐ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರು)

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ವ್ಯಗ್ರಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ತೆರೆಯ ಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು “ಮೈಸೂರು” ಎಂದು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿನ ಜೈನ್ ಸ್ವಾಚಿನ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರು, ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ೧೫೦ ಕೇಸುಗಳು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ೨೫ ಕೇಸುಗಳು ಡಿಟೆಕ್ಟ್ ಆಗಿವೆ. ಹಾಗೂ ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ೧೦೮ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ೭೫ ಕೇಸುಗಳು ಡಿಟೆಕ್ಟ್ ಆಗಿದೆ ಹಾಗೂ ೧೯೮೫ರಲ್ಲಿ ೨೬ ಕೇಸುಗಳು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ೧೬ ಕೇಸುಗಳು ಡಿಟೆಕ್ಟ್ ಆಗಿವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಸ್ತಾವ ಓಗಿದೆ.—

“೩೧-೩-೧೯೮೬ಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆಯ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೫, ೨೫, ೨೬ ಹಾಗೂ ೧೯ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರ ತಕ್ಕ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲೇವಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಮೀರದೆ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು”.

ಪ್ರಸ್ತಾವ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡಲಾಯಿತು
ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆ ಮೇರೆಗೆ ಮಂಜೂರಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪುನರ್ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ

ಬೇಡಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೫ — ಪೋಲೀಸ್ ಮತ್ತು ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಸೇವೆ

“ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೧-೩-೧೯೮೬ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಮತ್ತು ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೮೦,೭೨,೦೫,೦೦೦ ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು (ಮಂಡಿಸಲು) ನಾನು ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.”

ಬೇಡಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೬ — ರಾಜ್ಯದ ಅಬಕಾರಿ

“ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೧-೩-೧೯೮೬ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಅಬಕಾರಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೨೬,೪೫,೯೫,೦೦೦ ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು (ಮಂಡಿಸಲು) ನಾನು ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.”

ಬೇಡಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೭ — ಜೈಲುಗಳು

“ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೧-೩-೧೯೮೬ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜೈಲುಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೫,೧೮,೦೩,೦೦೦ ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೫,೫೦,೦೦೦ ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು (ಮಂಡಿಸಲು) ನಾನು ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.”

ಬೇಡಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೯ — ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯಗಳು

“ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೧-೩-೧೯೮೬ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೧,೧೪,೦೦,೦೦೦ ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು (ಮಂಡಿಸಲು) ನಾನು ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.”

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಒಂದು ಅಡ್ಡರ್ಸ್‌ಮಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ವೇಳೆಯಾದ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈಗಾಗಲೇ ಅದನ್ನು ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ, ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ನೋಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಚುಕ್ಕೆಗುರುತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾದ ಬಾಯಿಮಾತಿನ ಉತ್ತರಗಳು
ಚುಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ೬೨೨ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ನಾಯಕ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗೈರು ಹಾಜರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಚುಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ೬೭೫—ಶ್ರೀ ಬಿ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಕಂಡಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮುಂದೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಚುಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ೬೮೯—ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಸಂತ ಬಂಗೇರ